Toets nieuwe opleiding

Om erkenning door de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) te verkrijgen, moet een nieuwe opleiding met succes de procedure toets nieuwe opleiding doorlopen. Alleen na deze kwaliteitstoets kan de onderwijsinstelling de wettelijk beschermde diploma's voor de opleiding uitreiken.

ALGEMENE INFORMATIE

PLANBEOORDELING IN 10 STAPPEN

De procedure voor een nieuwe opleiding is iets anders dan voor bestaande opleidingen die al zijn geaccrediteerd. Een TNO is een *planbeoordeling*. Na accreditatie valt ook de nieuwe opleiding onder de reguliere accreditatieprocedure.

Een NVAO-panel van onafhankelijke deskundigen toetst de kwaliteit van de nieuwe opleiding tijdens een locatiebezoek aan de universiteit of hogeschool. Een discussie tussen ‘peers’ vormt de basis van de beoordeling en resulteert in een adviesrapport.

Als ‘poortwachter’ van de kwaliteit in het hoger onderwijs stelt de NVAO zelf de TNO-panels samen. De instelling kan suggesties doen voor panelleden.

De NVAO streeft ernaar een aanvraag binnen zes maanden af te handelen. We hebben inmiddels ruim twintig jaar ervaring met TNO-procedures en dat heeft geresulteerd in een gestroomlijnd proces met 10 stappen. Dit 10-stappenplan beschrijft de verschillende fases die de opleiding, het panel en de NVAO gezamenlijk doorlopen, van een concreet begin- tot eindpunt. Dit zorgt voor een zorgvuldig en efficiënt toetsproces, zodat instellingen snel duidelijkheid krijgen over de erkenning van hun nieuwe opleiding.

TNO-AANVRAAG

Tijdens de TNO beoordeelt het panel het opleidingsplan van de instelling. Dit plan geeft een duidelijk beeld van de beoogde leerresultaten van de opleiding, de opbouw en inrichting van het curriculum, de leeromgeving en toetsing, en het docententeam dat de opleiding verzorgt. Deze aspecten zijn in elk geval in detail uitgewerkt voor de eerste 60 EC (studiepunten) van de opleiding. Voor instellingen zonder erkenning ITK gelden aanvullende kwaliteitscriteria. De instelling kan bij de TNO ook bijzondere kenmerken laten mee beoordelen.

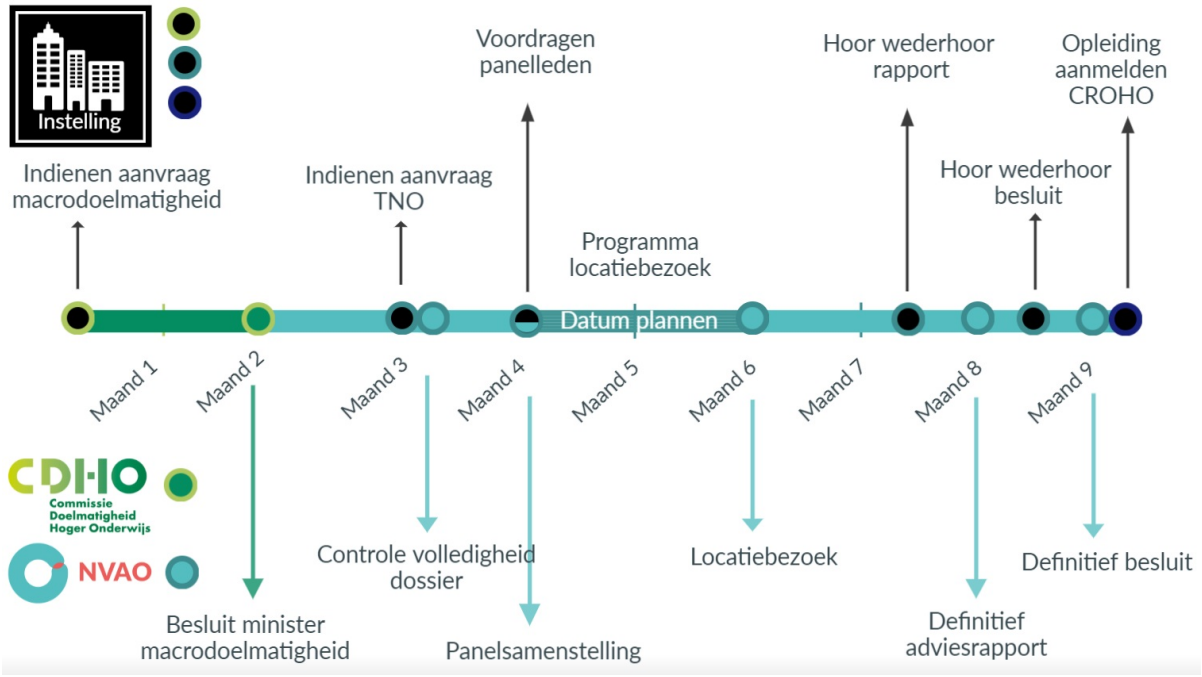
TOETS MACRODOELMATIGHEID

Voor bekostiging van een nieuwe opleiding moet de instelling een toets macrodoelmatigheid aanvragen bij de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (CDHO), die de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) adviseert. De instelling kan deze toets vóór, tijdens of na de TNO-procedure doorlopen. Let op: bij een negatieve beslissing van de minister kan de opleiding vaak alleen zonder bekostiging starten.

ERKENNING VAN PRIVATE INSTELLINGEN

Private organisaties die een hogeronderwijsopleiding willen aanbieden, moeten eerst door de minister van OCW worden erkend als rechtspersoon voor hoger onderwijs. Dit gebeurt via een verzwaarde toets nieuwe opleiding. Na goedkeuring mogen zij erkende bachelor- en mastergraden verstrekken en opleidingen direct ter accreditatie aanbieden bij de NVAO.

Hieronder vindt u een tijdlijn ter indicatie:

STAPPENPLAN

1 INFORMATIEDOSSIER

De instelling dient een aanvraag voor een accreditatie nieuwe opleiding (toets nieuwe opleiding - TNO) in bij de NVAO in de vorm van een informatie...

De instelling dient een aanvraag voor een accreditatie nieuwe opleiding (toets nieuwe opleiding - TNO) in bij de NVAO in de vorm van een informatiedossier. Dit dossier is een samenhangend en navolgbaar verhaal waarin de opleiding aantoont dat een afgestudeerde de beoogde leerresultaten kan behalen. In het informatiedossier legt de nieuwe opleiding haar plannen voor aan het panel volgens de NVAO-eisen en -richtlijnen. Het dossier volgt de relevante standaarden van het beoordelingskader en is een beknopt, op zichzelf leesbaar document. Relevante bijlagen ondersteunen het basisdocument van maximaal 15 of 20 pagina's, met een duidelijke relatie naar de bijlagen. Een goed dossier bevat alle nodige informatie, inclusief gedetailleerde plannen voor de eerste 60 EC en het eindwerk. Enkele uitgewerkte opleidingsonderdelen en toetsen zijn beschikbaar. Speciale aandacht vragen de onderwijstaal en de OER (ontwerp). Het panel moet inhoudelijk grip kunnen krijgen op de feitelijke studieactiviteiten, de afzonderlijke opleidingsonderdelen en de opleiding als coherent geheel. Voorbeelden werken verhelderend. In de TNO-aanvraag vermeldt de instelling alle afstudeerrichtingen, specialisaties, varianten (voltijd, deeltijd, duaal), locaties en wettelijke vereisten van de nieuwe opleiding. Niet gemelde opleidingstrajecten vallen buiten de accreditatie.

2 PROJECTPLAN

Na registratie ontvangt de instelling een ontvangstbevestiging en factuur. De NVAO wijst een procescoördinator aan die de TNO-procedure begeleidt e...
Na registratie ontvangt de instelling een ontvangstbevestiging en factuur. De NVAO wijst een procescoördinator aan die de TNO-procedure begeleidt en fungeert als aanspreekpunt voor de instelling en het panel. De procescoördinator controleert het dossier op volledigheid en vraagt eventueel ontbrekende informatie op. Op basis van een behandeltermijn van zes maanden stelt de procescoördinator een projectplan op. De planning is afhankelijk van de beschikbaarheid van zowel de opleiding als de panelleden. Bepalend voor de planning is het locatiebezoek, dat doorgaans drie maanden na het indienen van de aanvraag plaatsvindt.

3

PANELSAMENSTELLING

De NVAO stelt een panel van deskundigen samen zodra het informatiedossier compleet is. Suggesties voor onafhankelijke panelleden zijn daarbij behul...
De NVAO stelt een panel van deskundigen samen zodra het informatiedossier compleet is. Suggesties voor onafhankelijke panelleden zijn daarbij behulpzaam. Een TNO-panel bestaat doorgaans uit vier leden inclusief een student. De procescoördinator houdt contact met de instelling over de panelsamenstelling. Het panel wordt ondersteund door een secretaris en de procescoördinator. Zij maken formeel geen deel uit van het panel. Alle panelleden, de secretaris en de instelling leggen een schriftelijke onafhankelijksverklaring af. Pas daarna ligt de panelsamenstelling ter fiattering voor aan het NVAO-bestuur. Na goedkeuring ontvangen de panelleden en de secretaris hun aanstelling en digitale toegang tot het informatiedossier met onderliggende stukken.

4

VOORBEREIDING

(Panel) De online startbijeenkomst van het TNO-panel draagt bij aan een professioneel en goed voorbereid toetsingsproces. In 45 minuten krijgen pan...
(Panel) De online startbijeenkomst van het TNO-panel draagt bij aan een professioneel en goed voorbereid toetsingsproces. In 45 minuten krijgen panelleden een helder overzicht van hun rol en de beoordelingsprocedure. Tijdens de bijeenkomst maken panelleden, de secretaris en de procescoördinator kennis met elkaar. De NVAO licht de kwaliteitseisen en beslisregels toe en neemt het toetsproces stap voor stap door. Ook bespreken we de principes van peer review en de gewenste open houding. Daarnaast krijgen panelleden een demonstratie van de Teams-omgeving met alle relevante documenten. We sluiten af met praktische informatie over planning en logistiek.
(Opleiding) De procescoördinator en de opleiding bespreken het ontwerpprogramma voor het locatiebezoek van het panel. De opleiding doet een voorstel, maar kan ook gebruikmaken van een modelprogramma dat door de NVAO is opgesteld. Het panel spreekt doorgaans met het opleidingsmanagement en ontwikkelteam, docenten, beoogde leden van de examen- en opleidingscommissie, en vertegenwoordigers uit het werkveld of de adviesraad.

5

PANELOVERLEG

Voor het online paneloverleg (twee uur) bestuderen panelleden het informatiedossier en bijbehorende stukken. Zij noteren hun bevindingen, opmerking...
Voor het online paneloverleg (twee uur) bestuderen panelleden het informatiedossier en bijbehorende stukken. Zij noteren hun bevindingen, opmerkingen en vragen. Tijdens het inhoudelijk vooroverleg bespreekt het panel de opleidingsplannen op basis van een compilatie van eerste indrukken. Het panel loopt dan alle standaarden langs en formuleert kernvragen per standaard, later uitgewerkt per sessie, eventueel ook per panellid. Het panel kan ook voorafgaand aan het locatiebezoek vragen stellen aan de opleiding of alvast enkele gespreksonderwerpen aankondigen. Het ontwerpprogramma voor het locatiebezoek staat ook op de agenda van het paneloverleg. Het panel formuleert eventueel aanvullende wensen.

6

LOCATIEBEZOEK

Het locatiebezoek duurt doorgaans één dag en is verdeeld over vier tot vijf sessies. Het panel spreekt met verschillende betrokkenen om een goed be...
Het locatiebezoek duurt doorgaans één dag en is verdeeld over vier tot vijf sessies. Het panel spreekt met verschillende betrokkenen om een goed beeld te krijgen van de plannen voor de nieuwe opleiding. Aan het einde van het bezoek formuleert het panel een voorlopig oordeel: positief, positief onder voorwaarden of negatief. De panelvoorzitter sluit af met een korte terugkoppeling aan de instelling.

7

ADVIESRAPPORT

Na afloop van het locatiebezoek schrijft de secretaris van het panel een adviesrapport met daarin de bevindingen, overwegingen en oordelen van het ...
Na afloop van het locatiebezoek schrijft de secretaris van het panel een adviesrapport met daarin de bevindingen, overwegingen en oordelen van het panel zijn opgenomen, evenals de sterke punten en aanbevelingen. Na akkoord van het panel stuurt de procescoördinator het conceptrapport naar de instelling voor controle op feitelijke onjuistheden. Na reactie van de instelling en verwerking ervan stelt het panel het definitieve adviesrapport vast. Elke TNO-procedure levert twee rapporten op: een volledig rapport voor de primaire doelgroep (opleiding en NVAO) en een beknopt rapport als publieksversie. De NVAO publiceert beide rapporten.

8

BESLUIT

De NVAO neemt een accreditatiebesluit op basis van het adviesrapport van het panel. De instelling ontvangt het voornemen tot besluit en krijgt de g...
De NVAO neemt een accreditatiebesluit op basis van het adviesrapport van het panel. De instelling ontvangt het voornemen tot besluit en krijgt de gelegenheid hierop te reageren. Vervolgens neemt de NVAO een definitief besluit. De NVAO publiceert het besluit en beide adviesrapporten op haar website.

9

AFRONDING

Bij een positief oordeel of een positief oordeel onder voorwaarden meldt de instelling de nieuwe opleiding aan in LEO voor registratie in het Regis...
Bij een positief oordeel of een positief oordeel onder voorwaarden meldt de instelling de nieuwe opleiding aan in LEO voor registratie in het Registratie Instellingen en Opleidingen (RIO). Is het oordeel positief onder voorwaarden, dan moet de opleiding binnen de gestelde termijn aan deze voorwaarden voldoen. Een panel beoordeelt dit. Bij een positieve uitkomst verleent de NVAO accreditatie. Voldoet de opleiding niet, dan wordt de accreditatie geweigerd. Instellingen zonder een (voorwaardelijk) positieve instellingstoets kwaliteitszorg (ITK) moeten binnen drie jaar een aanvullende toets laten uitvoeren. Daarbij beoordeelt een panel de gerealiseerde kwaliteit en toetsing binnen de opleiding. De rapportage wordt binnen drie jaar na de toets nieuwe opleiding ingediend bij de NVAO. Bij een positieve uitkomst volgt accreditatie, bij een negatieve uitkomst wordt accreditatie geweigerd.

10

KWALITEITSZORG

De NVAO werkt continu aan de verbetering van haar processen. Dat geldt ook voor de TNO-procedure. Zij gaat in gesprek met panelleden en opleidingen...
De NVAO werkt continu aan de verbetering van haar processen. Dat geldt ook voor de TNO-procedure. Zij gaat in gesprek met panelleden en opleidingen over het toetsproces en stuurt bij waar nodig. Zo introduceerden we aangepaste formats voor adviesrapporten, bouwstenen voor een goed informatiedossier en het 10-stappenplan voor een zorgvuldig en efficiënt toetsproces. Sinds kort organiseren we ook een online startbijeenkomst voor panelleden. De komende periode gaat de NVAO in focusgroepen in gesprek met direct betrokkenen om de procedure verder te optimaliseren.

TARIEVEN

In 2026 bedraagt het tarief van de NVAO voor een toets nieuwe opleiding € 25.717. Het tarief voor een toets nieuwe opleiding inclusief het bijzondere kenmerk *kleinschalig en intensief onderwijs* bedraagt € 30.853.

Voor overige of afwijkende procedures gelden andere tarieven. De kosten voor buitenlandse bezoeken of voor het inzetten van externe deskundigen, advisering of aanvullende eisen worden aanvullend gefactureerd. Er geldt een resttarief indien de aanvraag voor een accreditatie nieuwe opleiding wordt ingetrokken, in 2026:

- € 4.000 - vóór de start van de panelactiviteiten (ook wanneer de aanvraag wordt ingetrokken of buiten behandeling wordt gesteld);
- € 14.000 - voorafgaand aan het locatiebezoek;
- € 25.717 (€ 30.853 voor bijzonder kenmerk *kleinschalig en intensief onderwijs*) - na het locatiebezoek.

VEELGESTELDE VRAGEN

Welk kader moet de instelling gebruiken voor de TNO? Het beperkte of uitgebreide?

Instellingen die beschikken over een oordeel positief (onder voorwaarden) op de instellingstoets kwaliteitszorg (ITK) kunnen gebruikmaken van het beperkte TNO-kader. Andere instellingen passen het uitgebreide kader toe. Het kader is te vinden onder de bestanden op deze pagina.

Welke administratieve gegevens moet de instelling aanleveren bij een TNO?

Instellingen hebben de plicht om in de aanvraag om accreditatie melding te maken van alle afstudeerrichtingen, specialisaties, varianten, locaties en wettelijke vereisten die aan de betreffende opleiding verbonden zijn.

Kan een instelling een TNO combineren met de aanvraag voor een bijzonder kenmerkt voor de betreffende opleiding?

Ja, dat kan. Zie voor meer informatie over bijzonder kenmerken deze pagina.

Kan een instelling een ingediende aanvraag nog intrekken?

De instelling kan gedurende het gehele beoordelingstraject de aanvraag intrekken, tot aan het moment waarop de NVAO een definitief besluit – op de in de Algemene wet bestuursrecht voorgeschreven wijze – heeft genomen. Op grond van de European Standards and Guidelines is de NVAO gehouden alle rapporten van beoordelingen publiek te maken, ook als deze een negatieve uitkomst hebben. Met de indiening van het adviesrapport door de panelvoorzitter aan de NVAO start de bestuurlijke behandeling. Dit leidt in alle gevallen tot publicatie van het adviesrapport. Als de instelling de aanvraag intrekt voor aanbieding van het adviesrapport door de panelvoorzitter aan de NVAO, zal de NVAO het adviesrapport niet publiceren.

Hoe wordt het panel voorbereid op de beoordeling?

De voorzitter dient getraind te zijn overeenkomstig de eisen van de NVAO getraind. Tijdens een voorbereidend overleg licht de procescoördinator het kader en de procedure van de beoordeling toe en de van panelleden verwachte attitude tijdens de

gesprekken. Tevens zorgt de procescoördinator voor een kalibratie van het panel door de interpretatie van de standaarden, de oordelen en de beslisregels door te nemen.

Voorafgaand aan het overleg bestudeert het panel het informatiedossier van de opleiding. Tijdens het overleg delen de panelleden hun eerste indrukken, formuleren ze vragen voor het locatiebezoek en spreken ze een werkwijze af voor het locatiebezoek.

Hoe werkt de oordeelsvorming van het panel?

In het panel vindt collegiale oordeelsvorming plaats. Daarbij wordt gelijkwaardig recht gedaan aan de verschillende perspectieven op kwaliteit die in het panel zijn vertegenwoordigd, waaronder het studentenperspectief. Het panel streeft in zijn oordeelsvorming naar consensus.

Kan een aanvraag TNO bij de NVAO tegelijkertijd met een aanvraag macrodoelmatigheid bij de CDHO worden ingediend?

De standaardvolgorde voor het starten van een nieuwe opleiding is dat er eerst een macrodoelmatigheidstoets wordt uitgevoerd voordat de TNO-procedure wordt gestart. Bij het wijzigen van de volgorde loopt een instelling het risico van een negatief doelmatigheidsadvies terwijl het TNO-traject loopt (met bijbehorende kosten).

De CDHO en NVAO kijken beiden naar de gekozen naam van de voorgenomen opleiding. Wat is het verschil hiertussen?

De CDHO vergelijkt de voorgestelde naam van de opleiding met de gebruikelijke namen in de sector voor vergelijkbare opleidingen. De uitkomst hiervan wordt neergelegd in het advies gericht aan de minister van OCW. De NVAO beoordeelt vervolgens bij de TNO of de naam overeenkomt met vergelijkbare opleidingen en betrekt daarbij het advies van de CDHO. De NVAO beoordeelt verder of de naam van de voorgenomen opleiding de inhoud daarvan goed dekt. De CDHO adviseert dus over de gekozen naam en de NVAO neemt de uiteindelijke beslissing.

Bij een opleiding in een andere taal dan het Nederlands beoordelen de CDHO en NVAO deze keuze. Wat is het verschil?

Indien de instelling bij een aanvraag voor een nieuwe opleiding ervoor kiest de opleiding in een andere taal dan het Nederlands aan te bieden, zal de CDHO beoordelen of de voorgestelde taalkeuze aansluit bij de arbeidsmarktbehoefte en haar bevindingen hierover opnemen in het advies. De NVAO beoordeelt of de instelling de keuze voor een andere voertaal dan het Nederlands heeft gemotiveerd. Daarnaast dienen docenten te beschikken over voldoende beheersing van de taal waarin zij doceren.

Wat zijn de beslisregels in de TNO procedure?

De procedure kent drie mogelijke eindoordelen: positief, positief onder voorwaarden en negatief.

Positief onder voorwaarden is alleen mogelijk als het panel acht dat herstel binnen twee jaar (of minder) realiseerbaar is.

Het NVAO bestuur kan eigenstandig afwijken van het paneladvies.

Negatief advies en dan?

Indien de procedure leidt tot een negatief paneladvies en/of een negatief besluit staat het de opleiding vrij om op elk gewenst moment een nieuwe aanvraag in te dienen. Bekijk onze instructie voor meer informatie.

Binnen welke termijn dient de nieuwe opleiding geregistreerd te zijn in CROHO?

Artikel 5.8 van de WHW vermeldt de registratietermijn van een TNO-besluit: tien maanden (artikel 6.2 lid 9) in het geval van een bekostigde en zes maanden in geval van een niet-bekostigde instelling. Binnen die termijn dient de opleiding geregistreerd te zijn in het CROHO.

Hoe verhoudt de procedure van de CDHO zich tot de TNO procedure van de NVAO?

Informatie daarover is op de website van de NVAO opgenomen bij de procedure accreditatie nieuwe opleiding onder de tab algemene informatie.

Hoeveel tijd neemt de TNO procedure bij de NVAO in beslag?

De doorlooptijd van de TNO procedure bij de NVAO is zes maanden bij een volledig dossier ongeacht of het een beperkte of uitgebreide beoordeling betreft. Dat is van moment van registratie van de aanvraag tot de datum van het besluit. Als er een vakantie (in het bijzonder de zomervakantie of het kerstreces) in de looptijd van de aanvraag zit, kan de totale doorlooptijd iets langer dan zes maanden zijn omdat de NVAO schoolvakanties niet meetelt in de doorlooptijd.

Schoolvakanties tellen we in beginsel niet mee. Dus 6 weken in zomerperiode, twee weken kerst, etc.

Hoeveel pagina's mag het informatiedossier beslaan?

Het informatiedossier is een op zichzelf leesbaar document met een omvang van 15 pagina's hoofdtekst voor een beperkte opleidingsbeoordeling en 20 voor een uitgebreide. Dit is exclusief eventuele bijlagen.

Wat betekent 'in detail' beschreven?

In detail beschreven betekent dat voor de beoogde nieuwe opleiding de eerste 60 EC volledig is uitgewerkt en indien van toepassing, een doorkijk geeft naar de volgende jaren. De plannen zijn voldoende uitgewerkt om het panel een helder beeld te geven van de beoogde leerresultaten van de gehele opleiding, de inrichting van het curriculum, de leeromgeving, de toetsing en het docententeam dat de opleiding zal gaan verzorgen. Het informatiedossier en de bijlagen geven het panel een helder beeld van de beoogde leerresultaten voor de gehele opleiding, de inrichting van het curriculum, het concept-OER, de leeromgeving, de toetsing en de samenstelling van het docententeam dat de opleiding zal gaan verzorgen. Voor de eerste 60 EC van de opleiding is alle informatie over de inhoud van de opleiding en de toetsing in concept beschikbaar. Daarnaast zijn voor een aantal onderdelen toetsen uitgewerkt. De opleiding maakt inzichtelijk hoe zij aan het eind van het programma de beoogde leerresultaten zal toetsen.

Mag een opleiding tussentijds veranderen zonder dat een toets nieuwe opleiding nodig is?

Het gaat bij het veranderen van een opleiding of het ontwikkelen van een afstudeerrichting niet om een maximaal aantal vakken of een percentage van het gehele curriculum dat gewijzigd mag worden zonder dat een toets nieuwe opleiding van toepassing is.

Een opleiding mag inhoudelijk vernieuwen zonder dat een toets nieuwe opleiding in beeld komt, zo lang de inhoudelijke kern van de opleiding blijft passen onder de eindkwalificaties, de naam en de CROHO-licentie. Aan die licentie mag het inhoudelijke profiel worden verbonden zoals dat landelijk gangbaar is en meestal is vastgelegd in een domein specifiek referentiekader (WO) door een disciplineoverleg of een landelijk beroeps- en opleidingsprofiel (HBO) door een landelijke opleidingsoverleg (LOO).

Wij gebruiken cookies om ervoor te zorgen dat onze website voor de bezoeker beter werkt. Daarnaast gebruiken wij o.a. cookies voor onze webstatistieken.

Accepteer alle cookies Instellingen

Accepteer alle cookies

Maak een selectie

☑ Strikt noodzakelijke cookies

☑ Performance Cookies

Opslaan Meer informatie